

---

# AKTUELNOSTI U EDUKACIJI I REHABILITACIJI OSOBA SA SMETNJAMA U RAZVOJU

ZBORNIK REZIMEA

VIII STRUČNO-NAUČNI SKUP SA MEĐUNARODnim UČEŠĆEM

Beograd, 2023.

---

VIII stručno-naučni skup sa međunarodnim učešćem  
„AKTUELNOSTI U EDUKACIJI I REHABILITACIJI OSOBA SA  
SMETNJAMA U RAZVOJU”

Beograd, 25-26. novembar 2023. godine

## **ZBORNIK REZIMEA**

Beograd, 2023.

**„AKTUELNOSTI U EDUKACIJI I REHABILITACIJI OSOBA SA  
SMETNJAMA U RAZVOJU“**

Zbornik rezimea

**Izdavač:**

Resursni centar za specijalnu edukaciju

**Za izdavača:**

prof. dr Goran Nedović

**Urednici:**

dr Srećko Potić

doc. dr Ivana Sretenović

**Recenzenti:**

prof. dr Goran Nedović

prof. dr Mirjana Đorđević

**Tehnički urednik:**

Biljana Krasić

**Dizajn korica:**

mr Boris Petrović

**Štampa:**

BIG Štampa

**Tiraž:**

200

**ISBN 978-86-89713-08-4**

VIII stručno-naučni skup sa međunarodnim učešćem

„AKTUELNOSTI U EDUKACIJI I REHABILITACIJI OSOBA SA  
SMETNJAMA U RAZVOJU”

Beograd, 25-26. novembar 2023. godine

**Organizatori:**

Resursni centar za specijalnu edukaciju, Beograd

Visoka medicinska škola strukovnih studija „Milutin Milanković”, Beograd

Asocijacija za kognitivnu neurorehabilitaciju, Beograd

Beogradski psihološki centar, Beograd

Društvo defektologa Beograda

Društvo defektologa Vojvodine

Društvo defektologa Crne Gore

**Programski odbor:**

- prof. dr Goran Nedović, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija, predsednik
- PhD Sergey Kokhan, Transbaikal State University, Chita, Russia
- Wang Xiao Jun, Dongguan Rehabilitation Hospital, Guangdong Province, China
- prof. dr Srboljub Đorđević, Univerzitet u Nišu – Pedagoški fakultet, Vranje, Srbija
- prof. dr Fadilj Eminović, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija
- prof. dr Mirjana Đorđević, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija
- prof. dr Nebojša Macanović, Univerzitet u Banjoj Luci – Fakultet političkih nauka, Banja Luka, Bosna i Hercegovina
- doc. dr Ivana Sretenović, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija
- dr Srećko Potić, prof., Visoka medicinska škola strukovnih studija „Milutin Milanković”, Beograd, Srbija

**Organizacioni odbor:**

- doc. dr Ivana Sretenović, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija, predsednik
- dr Srećko Potić, prof., Visoka medicinska škola strukovnih studija „Milutin Milanković”, Beograd, Srbija, generalni sekretar
- prof. dr Mirjana Đorđević, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija
- Jovana Pavlović, Resursni centar za specijalnu edukaciju, Beograd, Srbija
- Kristina Ivanović, Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija
- Maja Nedović, OŠ „Anton Skala”, Beograd, Srbija
- Danijela Nikolić, OŠ „Anton Skala”, Beograd, Srbija

## **OTVORENA VRATA ZA PSIHOSENZIJALNU PODRŠKU PORODICI – ONLAJN SAVETOVALIŠTE\***

---

Srećko Potić, Goran Nedović

*Resursni centar za specijalnu edukaciju, Beograd, Srbija*

Na globalnom nivou postoji visok stepen slaganja između donosioca odluka i istraživača o tome da su strategije podrške porodici jedna od najdelotvornijih i najefikasnijih javnih politika za opšti razvoj društva. To se odnosi na porodice sa decom tipičnog razvoja, a naročito na porodice sa decom sa teškoćama u razvoju. U našoj zemlji ne raspolažemo dovoljno ekstenzivnom mrežom podrške porodicama, niti je postojeća mreža podrške u stanju da odgovori na potrebe svih porodica kojima je potrebna podrška na isti način. Profesionalci sa zavidnim stručnim i profesionalnim autoritetom i reputacijom najčešće nisu u mogućnosti da stave svoje profesionalne kapacitete na raspolaganje svima onima kojima je potrebna njihova stručna podrška. Imajući u vidu tendenciju usmeravanja fokusa ka pružanju podrške porodicama manifestovanu u Pozivu za akciju Vlade Republike Srbije „Podrška razvoju dece u ranom detinjstvu – optimalni uslovi za razvoj svakog deteta i društvo u celini”, gde je kao prvi prioritet za unapređivanje društvene podrške deci na ranom uzrastu podrška roditeljstvu, ali i u drugim dokumentima poput Strategije Evropa 2020, Ciljeva održivog razvoja, Zajedničkih evropskih smernica EU za prelazak sa institucionalne na negu u zajednici itd., zaključno sa Akcionim planom za pregovaračku grupu za Poglavlje 23 kojim se, između ostalog, Republika Srbija obavezuje da štiti interes deteta kroz jačanje biološke porodice.

U skladu sa tim, Resursni centar za specijalnu edukaciju je kreirao projekat sa ciljem pružanja podrške porodicama kroz organizaciju sistema besplatnih konsultativnih i savetodavnih usluga profesionalaca iz različitih oblasti (defektolozi, psiholozi, lekari, psihoterapeuti) koje su bile dostupne svim zainteresovanim porodicama putem grupnih sesija u okviru onlajn savetovališta u periodu od avgusta do novembra 2023. godine. Porodicama je omogućen širok set usluga usmerenih ka jačanju porodične kohezije, pri čemu su porodice same mogle da odabiju svoju ulogu ili nivo uključenosti koji žele da imaju u pogledu donošenja odluka u vezi sa uslugama za članove porodice.

Specifični ciljevi projekta podrazumevali su adekvatno informisanje roditelja o svim pitanjima od značaja za unapređenje funkcionalnosti porodice i porodičnog kvaliteta života, kao i povećanje nivoa roditeljske kompetentnosti, samouverenosti i osećaja kontrole u okviru porodičnih i aktivnosti u zajednici.

\* Članak predstavlja rezultat rada na projektu „Otvorena vrata za psihosocijalnu podršku – onlajn savetovalište”, čiju realizaciju finansijski podržava Ministarstvo za brigu o porodici i demografiju Republike Srbije.

Direktan rad sa korisnicima obuhvatio je realizaciju 18 onlajn grupnih sesija koje su vodili profesionalci iz različitih oblasti, vrhunski stručni i naučni autoriteti iz oblasti defektologije, psihologije, medicine i psihoterapije, koji su svoje usluge, znanje i veštine stavili na raspolaganje zainteresovanim porodicama tokom sesija. Za rad je korišćena Zoom platforma. Sve aktivnosti direktnog rada sa korisnicima realizovane su u skladu sa Kalendarom onlajn savetovališta, a bile su obrađivane sledeće teme: 1) Šta je važno da znamo o motoričkom razvoju deteta?; 2) Šta su porodično orijentisane rane intervencije – kako i gde se sprovode?; 3) Kako podsticati igru i razvoj porodičnih rutina?; 4) Kako se pripremiti za polazak deteta u školu?; 5) Sa kojim se izazovima suočavaju porodice dece sa teškoćama u razvoju u predškolskoj ustanovi?; 6) Kako podržati razvoj govora i motorike u periodu ranog detinjstva?; 7) Kako pomoći porodicama u izazovima vezanim za poremećaje ishrane?; 8) Kako negovati afirmativan odnos prema zdravlju u okviru porodice?; 9) Koji su psihosocijalni efekti neplodnosti i kako se pripremiti za vantelesnu oplodnju?; 10) Na koje sve načine možemo pružati podršku deci sa poremećajima iz spektra autizma u svakodnevnim aktivnostima?; 11) Kako da budete savršeni „nesavršeni” roditelj i zašto je odnos privrženosti između vas i vašeg deteta jedinstven dar koji ništa ne može da zameni?; 12) Šta su prakse zasnovane na dokazima i koje se prakse smatraju efikasnim u radu sa decom sa teškoćama u razvoju?; 13) Sa kojim se dilemama suočavaju porodice i profesionalci u vezi sa individualnim obrazovnim planom?; 14) Koji su to afirmativni stilovi roditeljstva i koje su tehnike disciplinovanja poželjne i efikasne?; 15) Kako stimulisati govorno-jezički razvoj dece?; 16) Kako bolje razumeti razvojne faze svog deteta?; 17) Kako pomoći porodicama i deci sa teškoćama u razvoju u promeni rutina?; 18) U kojoj meri koristimo organizacije civilnog društva kao vaninstitucionalni resurs za podršku roditeljstvu i podršku uopšte?

Projektne aktivnosti bile su namenjene roditeljima dece tipičnog i dece atipičnog razvoja, kao direktnim korisnicima i članovima njihovih porodica, kao indirektnim korisnicima. Tokom realizacije projekta doseglo se do preko 500 direktnih korisnika i, aproksimativno posmatrano, preko 1000 indirektnih korisnika, iz preko 50 gradova iz Republike Srbije i drugih država.

Tokom realizacije projekta realizovane su i aktivnosti diseminacije, koje su podrazumevale permanentno izlaganje šire zajednice digitalnim obaveštenjima o realizovanim programskim aktivnostima i pozivima na predstojeće aktivnosti, a sve putem socijalnih mreža kojima raspolaze organizacija.

**Ključne reči:** projekat, grupne sesije, defektološka podrška, psihološka podrška, psihoterapeutska podrška

CIP - Каталогизација у публикацији  
Народна библиотека Србије, Београд

376.1-056.26/.36-053.2(048)  
316.614-056.26/.36-053.2(048)

**СТРУЧНО-научни скуп са међународним учешћем "Актуелности у едукацији и рехабилитацији особа са сметњама у развоју" (8 ; 2023 ; Београд)**

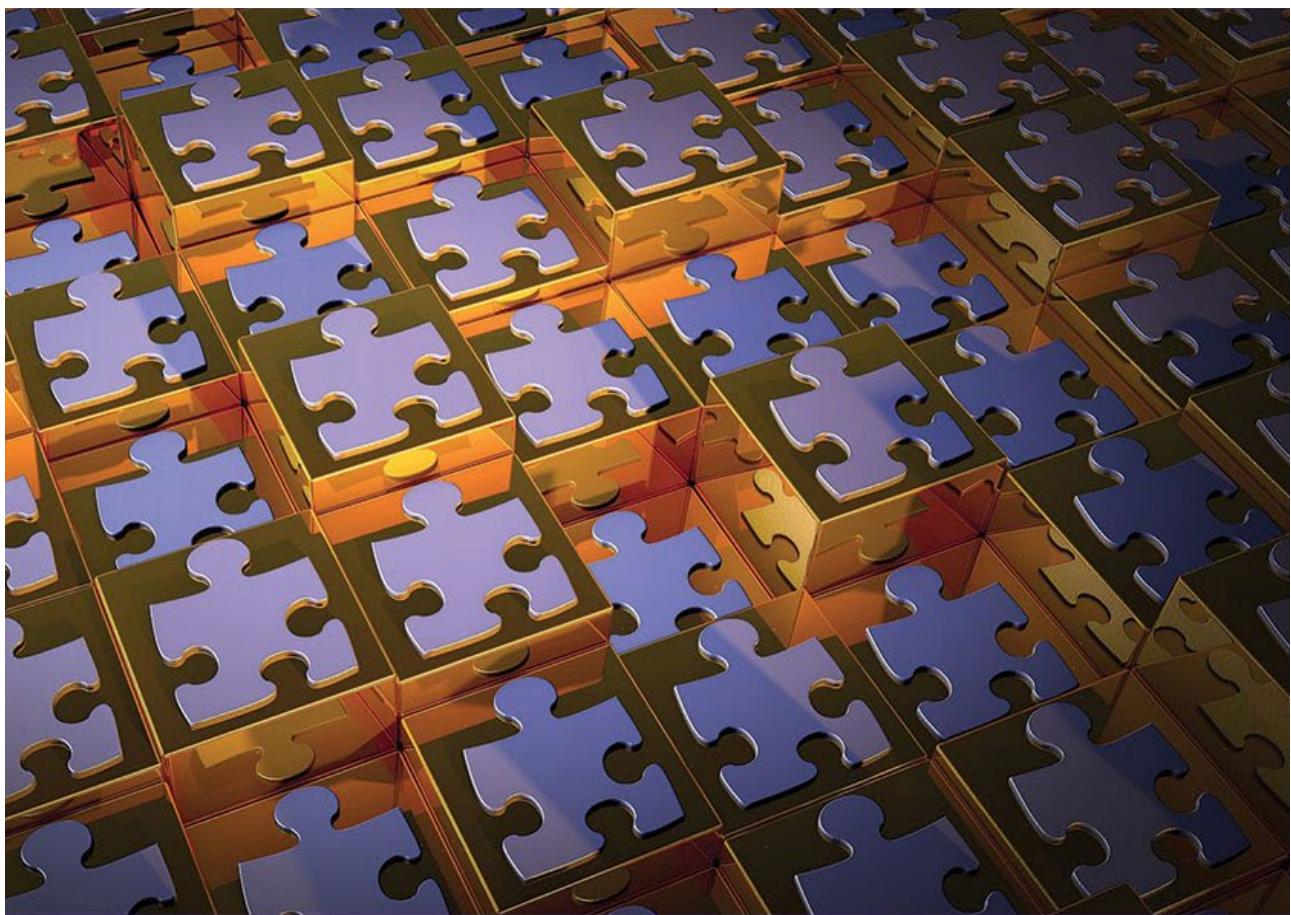
Zbornik rezimea / VIII stručno-naučni skup sa međunarodnim učešćem „Aktuelnosti u edukaciji i rehabilitaciji osoba sa smetnjama u razvoju“ Beograd, 25-26. novembar 2023. godine ; [urednici Srećko Potić, Ivana Sretenović]. - Beograd : Resursni centar za specijalnu edukaciju, 2023 (Beograd : BIG štampa). - 76 str. ; 24 cm

Tekst na više jezika. - Tiraž 200. - Registar.

ISBN 978-86-89713-08-4

- а) Деца са посебним потребама -- Образовање -- Инклузивни метод -- Апстракти
- б) Деца са посебним потребама -- Социјализација -- Апстракти в) Особе са посебним потребама -- Социјална интеракција -- Апстракти

COBISS.SR-ID 129935881



ISBN 978-86-89713-08-4



9 788689 713084 >